

Sundi Lutete

Skolverksamheten i Sundi-Lutete byggdes ut under 1960-talet, då man bland annat startade gymnasiutbildning med ekonomisk linje genom en internatskola. På denna skola arbetade ett tiotal svenska lärare i början av 1970-talet. Missionärernas post hit skickades från slutet av 1940-talet via postkontoret i Luozi. När kommunikationen sedan försämrades skaffade man en egen postbox i Mindouli (B.P. 20) utmed järnvägen Pointe Noire-Brazzaville. En privat postbärare gick sedan de sex milen från Sundi-Lutete till Mindouli och tillbaka varje vecka. Han tömde postboxen på brev till Sundi-Lutete och postade nya brev till Sverige.

Både Birgit Willhelmé och Sigbritt Josefsson arbetade som lärare vid l'Ecole secondaire på Sundi-Lutete. De använde postvägen via Mindouli i Kongo-Brazzaville även om dessa brev denna gång var avsända ifrån Kimpese i Kongo-Kinshasa.

JOSEFSSON, Sigbrit, missionär, f. 14/12 22 i Hallsbergs s:n, Örebro län. Föräldrar: kontorist Herman Assarson o. h. h. Judit, f. Nilsson. Avlagt realex. 39, folkskollär:ex. 44 studentex. 48, genomg. M:skolan 47—48, Ec. Col. i Bryssel 49, Première candidature en science géographique Université Libre de Bruxelles 54. Missionär i Kongo 49—. Gift 52 med Carl Adolf Elias Josefsson, f. 7/3 20.

Reçu le 16-1-63 BP 20
 Mindouli
 CONGO / Brazzaville

ALIN, Astrid Sofia, folkskollär., f. 27.1.25 i Kingoyi, Kongo. Föräldrar: missionär Andreas Berner Alin o. h. h. Judit Maria, f. Bengtsson. Avlagt studentex. 45, folkskollär:ex. 47, genomg. Teol. Sem. 47—48, stud. i Bryssel 49—50. Lärartjänst i Hällnäs 48—49, missionär i Kongo 50—65, sekr. i SMU 65—69, tjänstledig.

REMARQUE IMPORTANTE

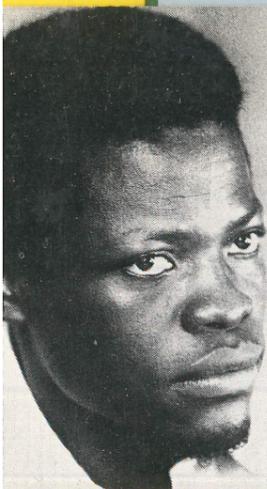
En cas d'insertion soit de feuillets écrits, soit d'un objet quelconque, susceptible d'alourdir le poids de cette lettre, celle-ci sera transmise par la voie ordinaire.

BELANGRIJKE OPMERKING

In geval van insluiting, 't zij van geschreven bladen of om 't even welk voorwerp, van aard om het gewicht van deze brief te verhogen, zal deze over de gewone weg worden verzonden.

EXPÉDITEUR (Nom et adresse) :
 AFZENDER (Naam en adres) :

José Dianzungu
 61, Delfosse
 Nivelles
 Belgique

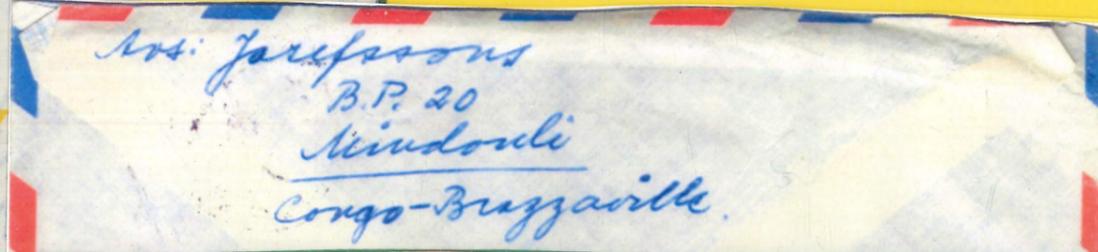

Aerogrammet är skickat ifrån Belgien i början av jan 1963. Avsändaren José Dianzungu var student ifrån Kongo som hade ett stipendium på skolan, l'Ecole Normale de Nivelles i Belgien. Mottagaren Astrid Ålin hade varit hans lärare på IPE Kimpese under 1950-talet. Nu arbetade hon som skolinspektör för kyrkans skolor och bodde på Sundi-Lutete. Aerogrammets porto var felaktigt och gällde bara inom Belgien så när man tömde Sundi Lutetes postbox i Mindouli fick man betala det resterande portot. Fem frimärken klistrades på brevet och stämplades med Mindouli 8/1 1963. Astrid har skrivit att hon mottog brevet på Sundi Lutete 16/1 1963.

José Dianzungu kunde sedan fortsätta att studera vid universitet i Bruxelles. Han blev rektor vid l'Ecole secondaire på Sundi-Lutete 1968. Fortsatte sedan med studier i USA som resulterade i en doktorsavhandling i pedagogik. Kom därefter att arbeta som professor vid Universitetet Marien Ngouabi i Brazzaville mellan 1981-92. Flyttade tillbaka till Luozi där han kom att ansvara för kyrkan CECs utvecklingsprojekt till dess han blev pensionerad 2002.

WILLHELMÉ, Birgit Astrid Cecilia, missionär, f. 4.3.29 i Jönköping. Föräldrar: charkuterist David J:son Willhelmé o. h. h. Agda, f. Holst. Normalskolekompetens 47, avl. folkskollärarex. 51, genomg. Ecole Coloniale, Bruxelles, 57—58, Teol. Sem. 58—61, akademisk kristendomskurs. Folkskollärare i Hagshult, Klevshult 51—57. Missionär i Kongo 61—.

Nganda och Diadia

MISSIONSSTATIONEN DIADIA

Missionsstationen Diadia anlades 1889 året efter man börjat vid Kibunzi. 17 år senare 1906 stängde man Diadia. Orsaken var att man låg för nära missionsstationen Kibunzi men också att det hade dött sammanlagt 9 svenska missionärer på Diadia.

MISSIONSSTATIONEN NGANDA

Missionsstationen Nganda anlades 1890 ca tre mil nordväst om nuvarande Luozi. Stationen byggdes på hög höjd men även här visade sig lokaliseringen var extremt ohälsosam. 1912 hade 12 missionärer dött främst i malaria och dess komplikationer. 1909 hade det inträffat 50 dödsfall ibland hela missionsärskåren i Kongo.

EXPEDITIONEN TILL FRANSKA KONGO

Missionsstation Nganda och ett uppbrott som skall dokumenteras för eftervärlden i juni 1908. Två av SMFs missionärer Johan Hammar och Teofil Ceder skall tillsammans med 22 bärare ge sig iväg på en månads lång expedition in i Franska Kongo. Johan Hammar som tar ett farväl av sin hustru Maria Elisabeth kommer snart att flytta till Franska Kongo och börja bygga upp den första missionsstationen vid Madzia.

Det var ändå Nganda som blev utgångspunkten för missionens expansion till Franska Kongo. Från Nganda utgick undersökningsresorna och det var härifrån som missionärer, snickare, murare, bärare och evangelister började sin marsch för att grunda arbetet i Madzia, Brazzaville och Musana. När t.ex. boningshuset vid Musana byggdes 1912 flyttades möbler och annat bohag över hit från Nganda som lades ner som huvudstation.

Johan Hammar

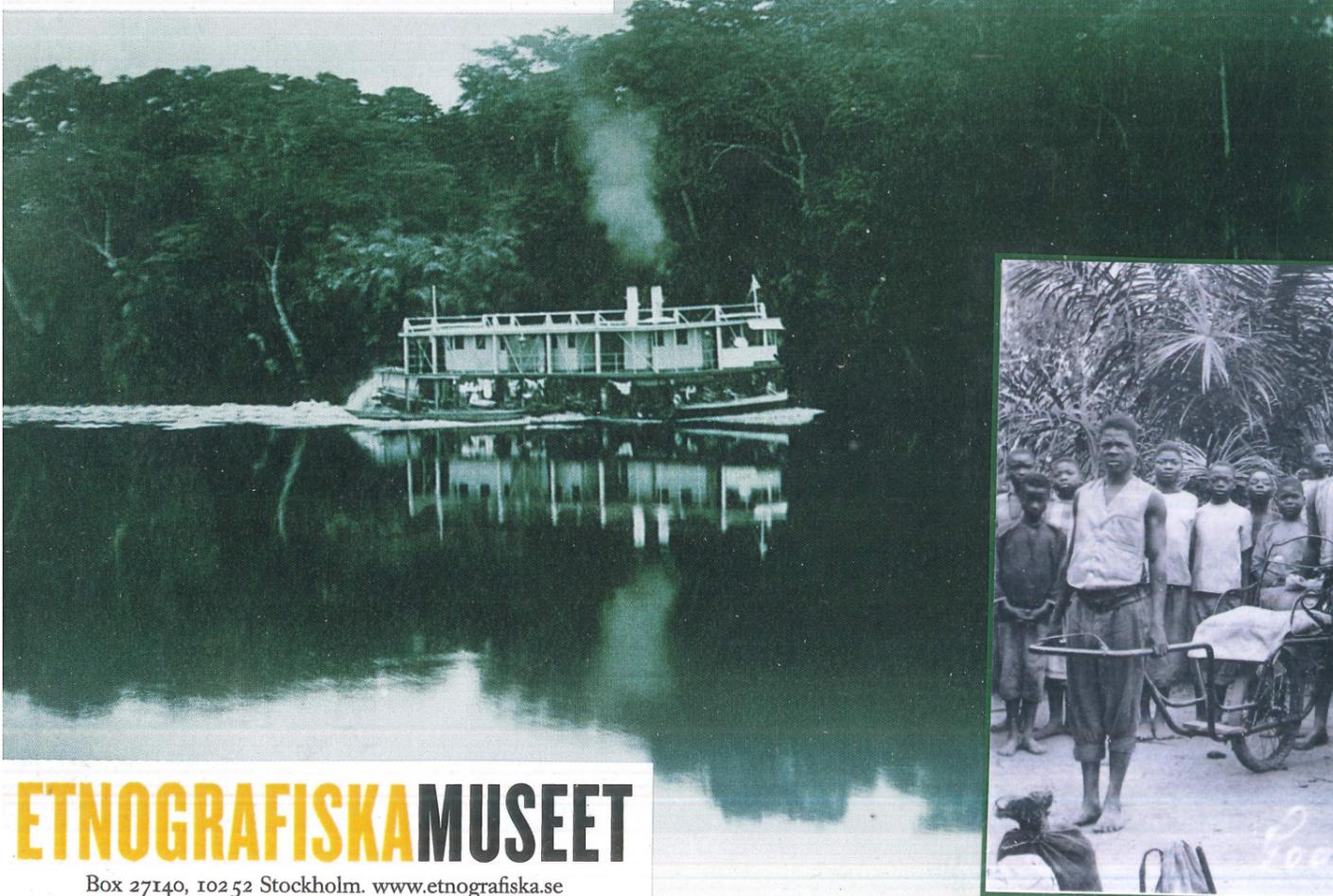
kom ifrån Värnamo och arbetade i Kongo som missionär och etnograf under tre perioder mellan 1903 och 1915. Under hans första period 1903-06 styrdes Kongo av kung Leopold genom Kongofristaten. 1906 erhöll Hammar den Kungl. Vetenskaps-Akademiens Valbergsmedaljen för insamlandet av etnografiska och kulturhistoriska föremål som han gjort för svenska Riksmuseet i Stockholm. När han sedan återvände till Kongo gjorde han bl.a. en båtresa till Övre Kongo 1911. Han var inte bara en missionär utan han ville också fotografera och samla in material till svenska museum. Det var då som han tog fotot över flodbåt som de mötte på Kongofloden. Detta foto blev huvudfotot på den etnografiska utställningen Kongospår 2005 spår. Utställningen visade sedan på olika museum i Helsingfors, Köpenhamn och Oslo. Fotot av Kongobåten blev sedan framsidan på boken om utställningen Kongospår.

KONGOSPÅR

Norden i Kongo - Kongo i Norden

Varmt välkommen till vernissage
Fredagen den 18 november kl. 16

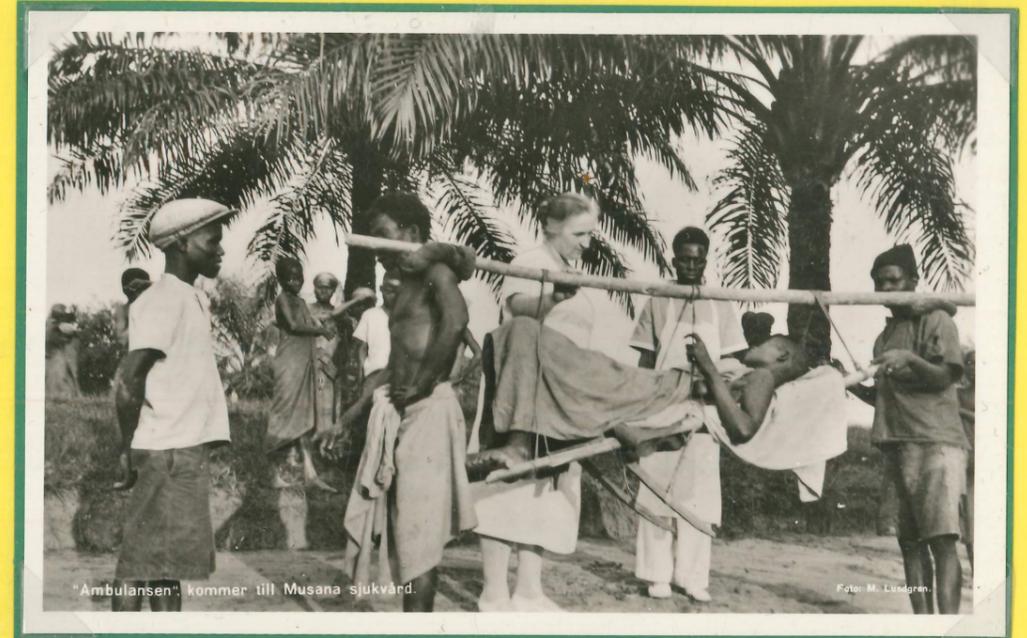
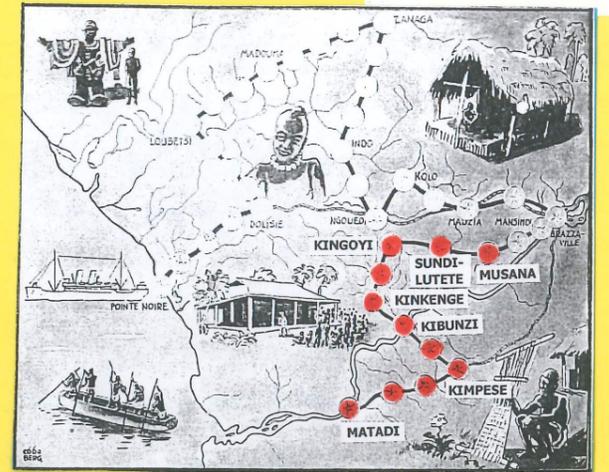
ETNOGRAFISKA MUSEET

Box 27140, 102 52 Stockholm. www.etnografiska.se

MISSIONSSTATIONEN MUSANA (1910)

Missionsstationen i Franska Kongo anlades 1910 några mil sydväst om Brazzaville. En fördel här var att befolkningen talade Kikongo vilket var samma språk som talades på andra sidan gränsen i Belgiska Kongo. När man på Musana skulle bygga boningshuset för missionärerna så kunde man flytta över möbler och annat bohag ifrån missionsstationen Nganda som man lade ned. Postadressen till Musana blev huvudorten Kinkala som kom att ligga utmed järnvägen.

Exp. Gun Nilsson
Musana Kinkala
Congo Brazzaville

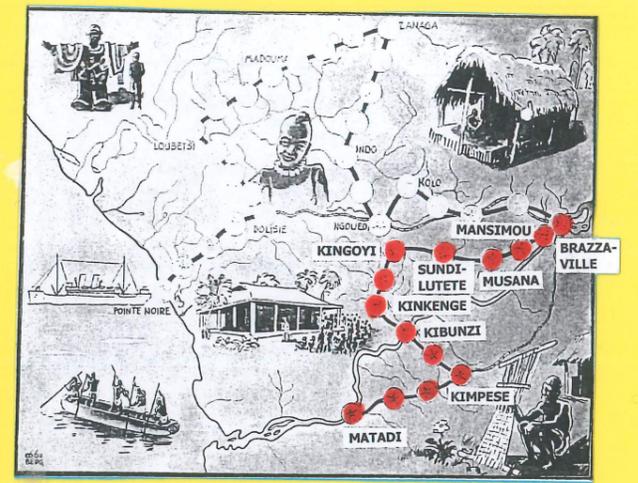
Brazzaville - Mansimou

Yrskeskolan i Mansimou

Yrskeskolan i Brazzaville. Interiör av verkstäderna

ECOLE PROFESSIONNELLE
DE L'EGLISE EVANGELIQUE DU CONGO
TEL. : 23-89 B. P. 77
BRAZZAVILLE
REPUBLIQUE DU CONGO

MISSIONNAIRE
Alf Skoghed,
S.M.F., Tegnérgatan 8,
Stockholm Va.
Suède.

Par Avion

Three 20F stamps from République du Congo and a 10F stamp featuring a fish.

Klinikpatienter i Mansimou.

MANSIMOU (1926)

Mansimou missionsstation ligger en knapp mil från Brazzaville. Hit flyttades 1926 den yrskeskola man startat inne i staden några år tidigare. Det var en internatskola med elever från missionsstationerna i både Franska och Belgiska Kongo och lärarna var yrkeskunniga missionärer ifrån Sverige. Skolan var fyraårig och hade två avdelningar, den ena utbildade bilmekaniker och elektriker och den andra avdelningen utbildade möbelsnickare. 1965 förstatligades alla privata skolor i landet vilket även drabbade yrskeskolan på Mansimou. 1970 flyttades pastorsutbildningen hit från Nguédi. På Mansimou disponerade kyrkan en stor tomt med flera missionärsbostäder.

SEMINAIRE THEOLOGIQUE
de l'E. E. C.
MANSIMOU
B. P. 3217
BACONGO — BRAZZAVILLE
(REPUBLIQUE POPULAIRE DU CONGO)

75F stamp from République Populaire du Congo.

Prin vän, till alla från min familj

50F stamps from Congo Belge and 10F/15F stamps.

Guuel Jéssus
M.E.S. Mansimou
B.P. 77 Brazzaville
A.E.F.

Fridfull Helg
TILLÖNSKAS AV
kamraterna
på Lolo

MOUYO
11 DEC 1961

Les Missionnaires
B.P. 77
Brazzaville

10F stamp from République Française.

Missionssekreterare
Walter PERSSON
Alprosvägen 2,
175 74 JARFALLA
SUEDE

45F stamp from République Populaire du Congo.

PAR AVION
VIA AIR MAIL
LUFTPOST

GUNNAR SANDBERG
M. E. S. B. P. 77
BRAZZAVILLE
A. E. F.

Fru Annie Andréasson

Maj 57

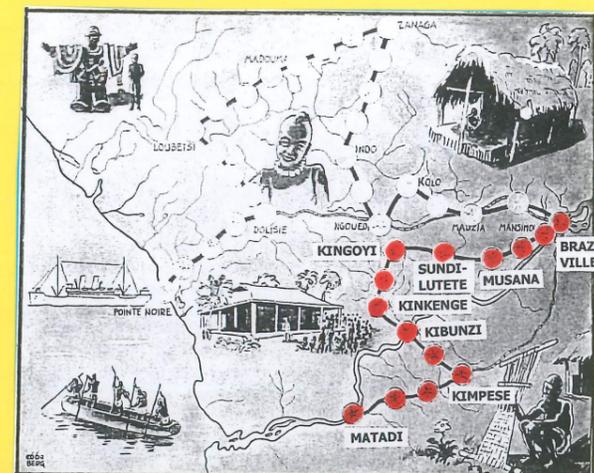
Box 67

Aug

Suede

MISSIONSSTATIONEN BRAZZAVILLE (1911)

1911 var missionärerna på plats i Brazzaville vilket var ett nödvändigt led i den fortsatta utvecklingen av arbetet. Man behövde en transportstation och mer direkt kontakt med landets myndigheter. I staden Brazzaville kunde ingen koncession erhållas, men missionen lyckades där ändå inköpa några synnerligen välbelägna tomter med några fastigheter i stadsdelen Plateau som förut tillhört ett engelskt handelshus. Här blev högkvarteret för SMFs mission i Franska Kongo och här placerade man som chef en erfaren missionär som arbetat länge i landet med goda språkkunskaper. Här kom även centralkassan för hela missionsfältet att hamna och här förmedlades transporter av förnödenheter till de olika missionsstationerna. Vidare startade man ett gästhem där missionärer och andra kunde bo i samband med hemresor och annat.

SANDBERG Gunnar Vilhelm, missionär, f. 14.3.13 i Nyköping. Föräldrar: handl. August Vilhelm Sandberg o. h. h. Augusta Vilhelmina, f. Lundqvist. Genomg. evang.k. 37, Teol. Sem. 39—43, språkstud. vid Borgarskolan i Stockholm 44—45, språkstud. i Paris 50. Pastor i Sundborn o. s:skolsekr. i Dalarnas Ansg:förb. 43—44, missionär i Kongo 46—64, förest. för Palmgården, SMF:s skol- o. missionärshem, 64—. Gift 49 med Ewa Gunborg Matilda Andréasson, f. 2.3.23.

LUNDGREN
B.P.77
Brazzaville
Rép. du Congo

Herr Urmakare och Fru SÖDERSTRÖM

Katrineholm

S U E D E

VIA AIR MAIL

LUNDGREN, Martin Emanuel (Manne), missionär, f. 29/9 98 i Stockholm. Föräldrar: tillskär. Martin Wilhelm Lundgren o. h. h. Jenny Sofia, f. Jansson. Genomg. M:skolan 17—20, 4:de årets kurs 25—26, språkstud. i Frankrike 21, dipl. All. Fr. 27, stud. pedagogik vid sem. i Linköping 31—32. Missionär i Kongo 21—. Led. av M:rådet i Kongo 33—36, 38—46, 49—53, 55—, led. i Fed. Prot. Miss. A.E.F. 43—46, 49—53, C.P.C. 45—46, 49—53, 55—, syn:r Fr. Kongo 39—44, 49—53, 55—. Skr.: Lärobok för dopskolan (på kikongo) 44. Gift 22 med Marta Anija Berglund, f. 28/1 95.

CARTE POSTALE COLIS POSTAL AVION

Correspondance

TACK FÖR RADIOANDAKTEN I AFRIKAPROGRAMMET 22/10 HÖRBARHETEN MYCKET GOD.

MISSIONSFÖRESTÅNARE
KNUT SVENSSON
VÄSTRA STORGATAN 14
JÖNKÖPING
SUEDE.

ROLAND O JNGEGÅRD
EINEBRANT. (SMF) BRAZZAVILLE

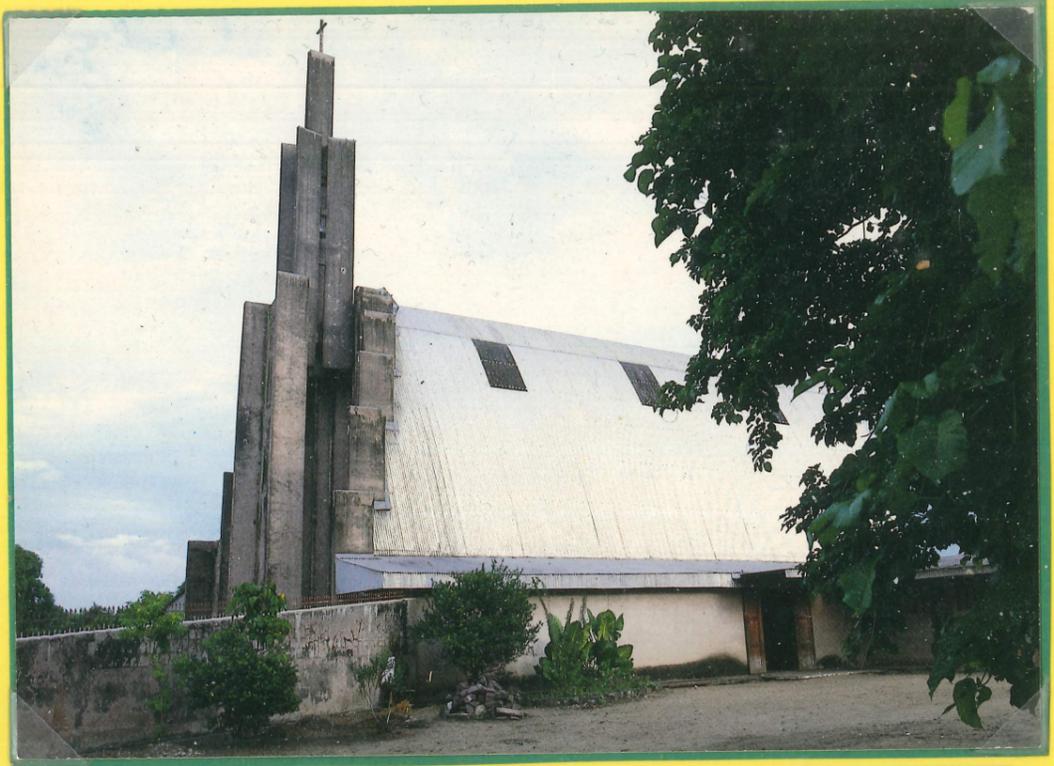
FOTOTÄR FRÅN BESÖK I EN PYGMÉBY

PAR AVION

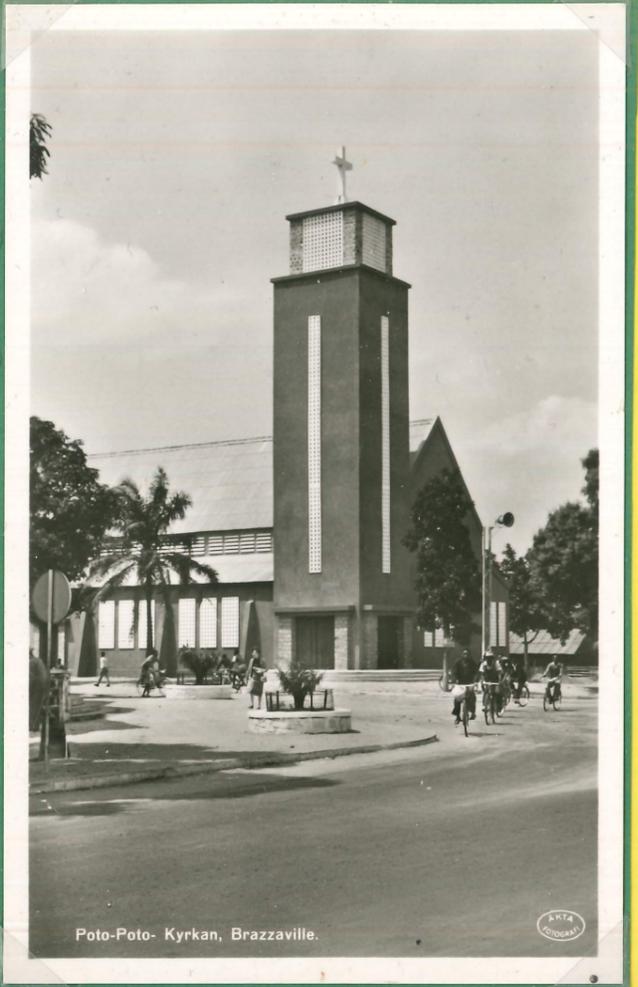
EINEBRANT, Lars Roland, missionär, f. 28/4 29 i Svenstavik, Jämtlands län. Föräldrar: målarmäst. J. A. Andersson o. h. h. Anna, f. Haglund. Anställning å maskinfabr. Centra, Skanderåsen 44—47, Mildens Motor-AB, Stockholm, 48—50, Ostermans, Stockholm, 51—52. Föreståndare för mek. avdeln. vid Mansimou yrkesskola, Kongo, 52—56. Missionär i Kongo 57—. Gift 52 med Ingegerd Rut Svensson, f. 1/5 28.

KYRKOR I BRAZZAVILLE

I den växande staden Brazzaville startade efter hand flera nya församlingar som byggde egna kyrkor. Två av dessa var Poto-Poto kyrkan och Bakongo kyrkan som båda ritades av missionären Ingemar Wärenfalk som arbetade i Brazzaville på 1950-talet.

Poto-Poto- Kyrkan, Brazzaville.

FLYGPLATSEN MAYA-MAYA

Brazzavilles flygplats Maya-Maya blev den första kontakten med Kongo för missionärerna efter andra världskriget då flyget från Paris började ersätta båtresorna.

R. Bryngård, B.P. 77, Brazzaville

PAR AVION
VIA AIR MAIL
LUFTPOST

EXPRES

300508

REPUBLIQUE DU CONGO
405
POSTES
S.J.-2439

BRAZZAVILLE
27 11 73

Monsieur
Karl-Olof Bäckman
Svenska Missionsförbundet
Tegnnergatan 8
Box 6302
S-113 81 Stockholm.

Suède.

EXPRES

Avisé le
2 DEC 1973

BRYNGGÅRD, Anders Rune, missionär, f. 9/8 19 i Långareds s:n, Älvsborgs län. Föräldrar: hemmansäg. Viktor Johansson o. h. h. Hilma, f. Johansson. Genomg. folkh:sk. 43-44, M:skolan 44-48, dipl. All. Fr. i Paris 49, Missionär i Kongo 49-. Gift 51 med Asta Maria Cedergårdh, f. 11/4 22.

No. 331

God jul
och
Ett Valsigneheriskt
Gott Nytt år
tillwänkas av
Grunhild Marstorp

Les Missionnaires
M. E. P. B. P. 77
Brazzaville
Rép. du Congo

Herdis Alfredsson
EGLISE EVANGÉLIQUE DU CONGO
B. P. 77
BRAZZAVILLE
République du Congo

REPUBLIQUE DU CONGO
50F
EUROPAFRIQUE
DELRIEU

BRAZZAVILLE R.D.
25.3.65
CONGO

Herr Missionär Alf Skoghed
S.M.F. Tegnnergatan 8
Stockholm Va

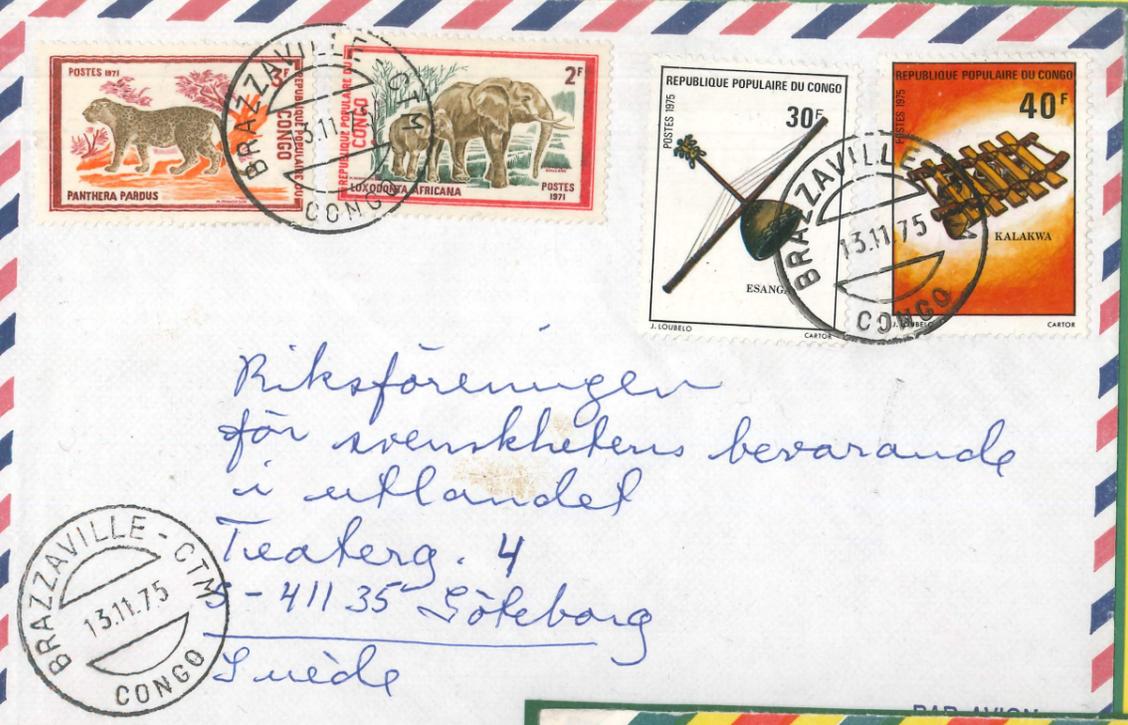
S u è d e

ALFREDSSON, Herdis Maria, missionär, f. 23.5.31 i Kils s:n, Örebro län. Föräldrar: lantbr. Alfred Karlsson o. h. h. Valborg, f. Winqvist. Genomg. Mellersta Norrlands ungd:sk. 47-48, Kristinehamns Praktiska Skola 48-50, avl. realex. 50, genomg. Örebro Handelsgymnasium 51-53, med examen 53. Anst. i Djura Skinnindustri 53-54, Lindesbergs Indust AB 54-55, i Kongo 56-.

BREV TILL SVERIGE

Brevkontakt med Sverige innebar inte bara personliga brev till släkt och vänner utan ibland även kontakt med olika tidningar och föreningar. Riksföreningen för svenskhetens bevarande i utlandet hjälpte till att ordna tidningsprenumerationer för utlandssvenskar.

WALTANDER, Erik Valter, missionär, f. 2.8.05 i Löfvastads s:n, Malmöhus län. Föräldrar: snickaren Frans Andersson o. h. h. Emelie, f. Jönsson. Utbildad till byggnads- o. möbelsnickare, genomg. folkh:sk. 24, Teol. Sem. 27-31, dipl. All. Fr. 32. Missionär i Kongo 32-70, peeps. Gift 1) 32 Mary Staverfeldt, f. 01, d. 33, 2) 35 med Märta Anna Maria Lindström, f. 11.5.05.

Fotbollsskolan i Brazzaville

Gothia Cup och Equmeniakyrkan har sedan 2003 en fotbollsskola i Kongo Brazzaville. Tillsammans berörs ca 700 ungdomar av verksamheten. Vare vecka tränar de fotboll och andra sporter och de deltar även i olika sociala aktiviteter. Fotbollsskolan förenar unga människor och skapar fred, vänskap och hopp till barn som lever under fattiga förhållanden. Värdegrunden speglas av *De tio Ledskärnorna* som genomsyrar allt arbete och som gör att fotbollsskolorna blivit kända för sin goda anda på och bredvid planen. Varje år åker några svenska ungdomar till Brazzaville för att hjälpa till som ledare i fotbollsskolan.

De tio ledstjärnorna är

1. Positiv attityd
2. Ärlighet
3. Respekt
4. Ansvar
5. Hänsyn
6. Ödmjukhet
7. Vårdat språk
8. Uppmuntran
9. Pålitlighet
10. Bra förebild

Kongolag från Brazzaville i Sverige

Under sommaren 2009 deltog för första gången ett fotbollslag från fotbollsskolan CF Gothia från Kongo-Brazzaville under stora turneringen Gothia Cup i Göteborg. Fotbollslaget från Brazzaville satte en speciell prägel både på invigningen och turneringen med den afrikanska musiken.

**PAR AVION
PER Vliegtuig**

**INAUGURATION DU SERVICE
AÉRIEN RÉGULIER
BELGIQUE-CONGO
PAR AVION
SABENA
23 FÉVRIER 1935**

1ER DÉPART SERVICE
AÉRIEN RÉGULIER
BELGIQUE-CONGO
- SABENA

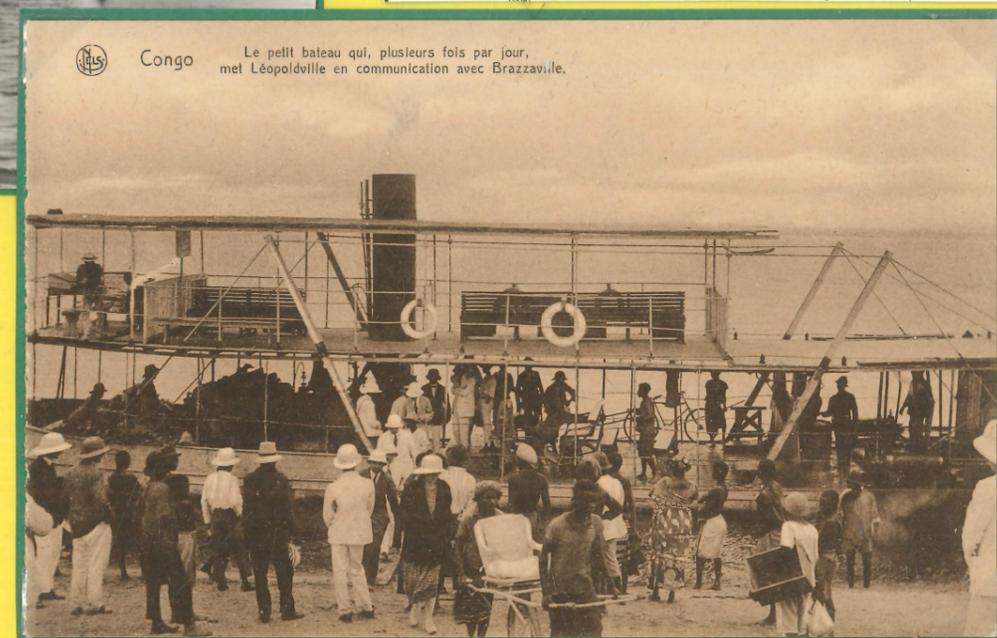
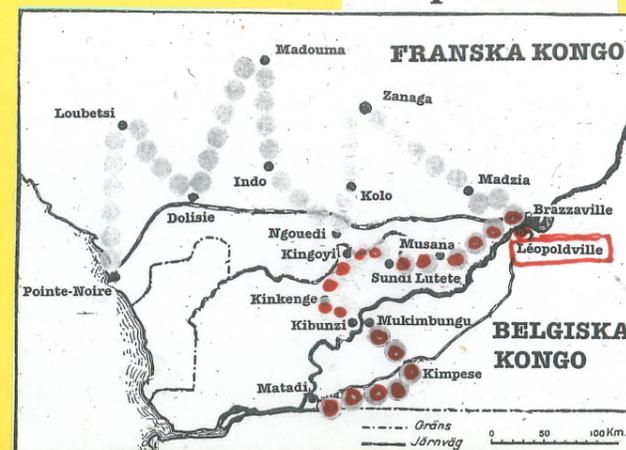

Monsieur B. VAN DER HEYDE,
c/o S.A.B.E.N.A.,
32-34, Bld. Adolphe Max,
BRUXELLES (Belgique)

"via LEOPOLDVILLE"
Congo Belge

N° 02805

Léopoldville

Congo Le petit bateau qui, plusieurs fois par jour, met Léopoldville en communication avec Brazzaville.

FÄRJAN ÖVER KONGOFLODEN

Mellan Brazzaville och Léopoldville har man under Hela 1900-talet haft färjeförbindelse. Färjeläget i Léopoldville ligger i den norra delen av staden i anknypning till järnvägsstationen. Fram till dess att järnvägen i Brazzaville var klar till Pointe Noire 1934 gick alla transporter från Europa till Brazzaville via Matadi och sedan järnvägen upp till Léopoldville för att slutligen korsa Kongofloden.

MENNO TRAVEL SERVICE
Box 658, LEOPOLDVILLE
REPUBLIC OF CONGO

Mr. Bruno Nelson
465 Everett Rd.
Lake Forest
Ill.
USA

MENNO TRAVEL SERVICE

Redan i början av 1950-talet kunde missionärerna flyga till/från Kongo mer och mer. I Léopoldville startade då några amerikaner från mennonitmissionen en resebyrå Menno Travel Service som SMF och andra missions-sällskap började använda för att boka flygbiljetter. En tjänst var bland annat att kombinera mellanlandningar i samband med hemresorna. För samma kostnad kunde då biljetterna ställas via t.ex. Nairobi, Kairo eller Rom. På detta sätt fick man lite extra semester i samband med hemresan.

FLYGPLATSEN N'DOLO

Leopoldvilles första flygplats byggdes 1942 av U.S. Army som då behövde en mellanbas för sina flygplan på väg från USA till Egypten och Fjärran Östern. Idag har staden vuxit så mycket att N'Dolo helt omges av bostadsbebyggelse. Flygplatsen används idag av landets inrikesflyg och olika typer av taxifyg som t.ex. MAF (Mission Aviation Fellowship). Det var på denna flygplats som Ansgar-flyget från Sverige landade i slutet av 1940-talet.

Ansgar-flyget till Belgiska Kongo

Den 5 mars 1946 genomförde DC-3:an SE-APG "Ansgar" sin första resa till Léopoldville. Ombord på planet som lyfte från Bromma flygplats fanns bland annat tolv missionärer och sex missionärsbarn samt kongolesen Daniel Bokange. Tre av dessa missionärer skulle arbeta för Svenska Baptistsamfundet i Basakata medan de övriga skulle arbeta för Svenska Missionsförbundet i de båda Kongorepublikerna. Planet mellanlandade i Bryssel, Marseille, Alger, El Golea och Lagos. Man klarade endast att flyga under dagtid för att det skulle vara möjligt att navigera. Resan tog sammanlagt 30 flygtimmar innan man till slut kunde landa på Léopoldvilles flygplats Ndola.

Bakgrunden till Ansgarflyget var att det efter 2:a världskriget uppstod ett stort problem för alla skandinaviska kyrkor och missioner med verksamhet i Afrika att sända ut nya missionärer och samtidigt avlösa dem som blivit kvar på missionsfälten under kriget. Några kyrkor i Sverige, Norge och Danmark köpte därför ett eget flygplan, som tidigare använts av de allierade under kriget. Planet var en DC-3:a och hämtades i Frankfurt, varifrån det flögs till Bromma, där det byggdes om till ett passagerarplan med 17 platser. DC-3:an fick svensk registrering SE-APG men döptes även till "Ansgar".

Det sista Ansgarflyget till Belgiska Kongo ifrån Sverige var i mars månad 1950. Man hade då totalt genomfört 10 resor och man hade transporterat ca 350 missionärer och missionärs-barn. Fem av resorna hade gått till Léopoldville medan de andra fem hade gått till Costermansville (Bukavu). Massor av brev följde med bland passagerarnas bagage.

Totalt gjorde "Ansgar" 25 flygningar till olika delar av Afrika. En annan route än till Belgiska Kongo var till Sydafrika via Kairo, Khartoum, Beira, Bulawayo och Johannesburg. Man hjälpte åtskilliga hundratal missionärer att resa till och från Sverige fram till dess de normala flygtransporterna till Afrika började fungera igen 1949.

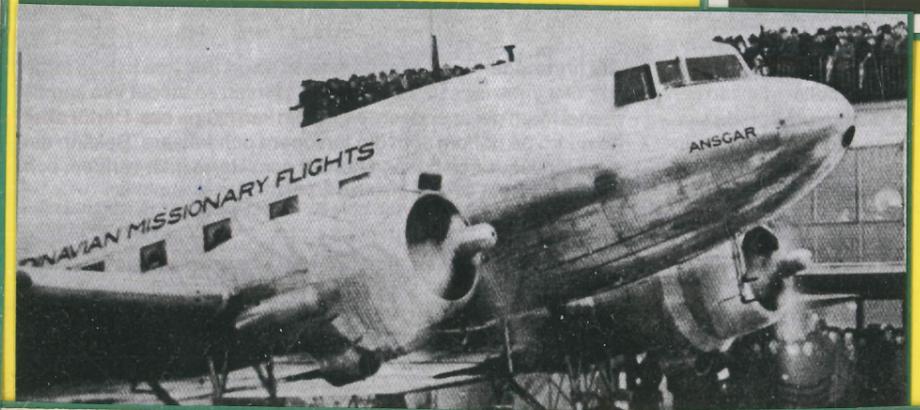
Avresa för första Ansgarflyget från Bromma 5/3 1946 till Léopoldville.

Daniel Bokange (nummer fyra från vänster)

Han var den förste kongoles från ÖMs missionsfält i Franska Kongo som kom till Sverige 1939. Han skulle stanna ett år men det blev sju år innan han kunde åka hem med det första Ansgar-flyget. Fram till dess studerade han på Örebro missionsskola samt medverka vid missionsmöten runt om i Sverige. Han översättade också Nya Testamentet till bungilispåret.

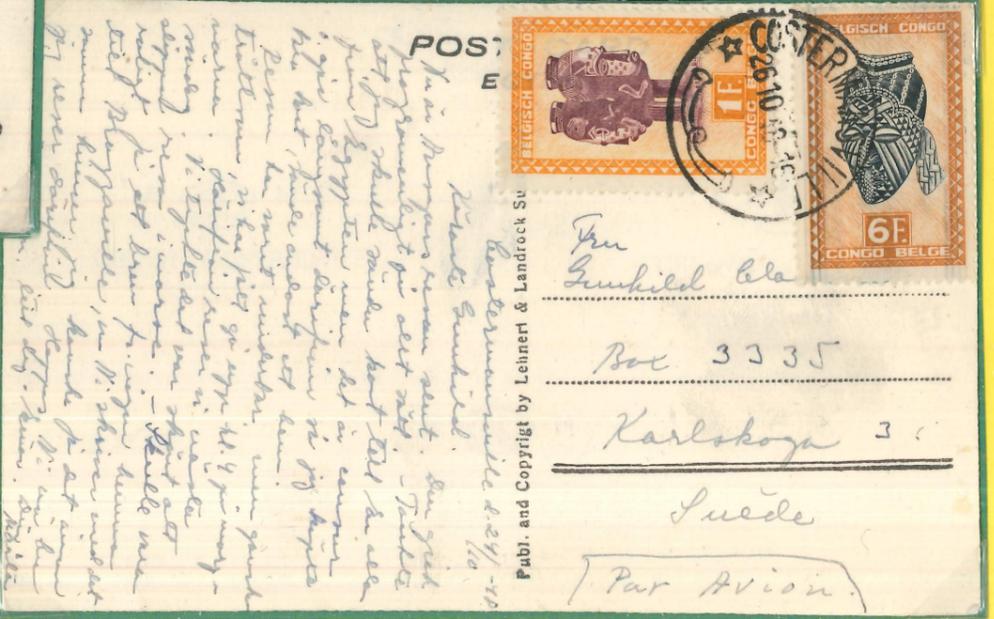

Kongoevangelist Daniel Bokange.

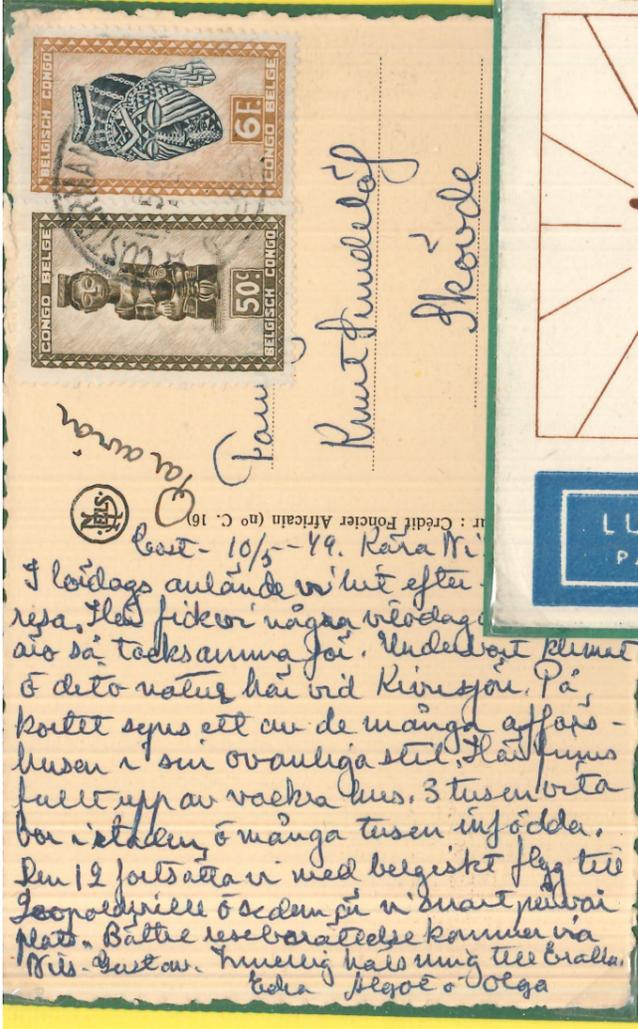

Costermansville 24/10 -48

Käraste Gunhild,
Nu är Ansgarresan slut. Den gick programenligt på allt sätt. Tänkte att jag skulle sända kort till Er alla från Egypten men det är censur och går långsamt därifrån så jag köpte två kort, sänder endast ett hem.
Resan har varit underbar men ganska tröttsam, vi har fått gå upp kl 4 på morgonen. Härifrån reser vi nästa söndag. Vi tyckte det var skönt att slippa resa i morse. - Skulle vara roligt få ett brev från någon hemma i Brazzaville, om Ni skriver med det samma hinner jag kanske få det innan jag reser därifrån. Hoppas ni mår bra alla.
Kära hälsningar till dig
Märta

Filatelister i Sverige tog fram olika typer av brevkort som fick följa med på Ansgars resor. Här ovan är ett brevkort från den första resan till Léopoldville från Bromma 5/3 1946.
De andra två vykorterna har postats från Costermansville till Sverige. Avsändare var svenska missionärer på väg till Kongo-Brazzaville. De hade kommit med två olika Ansgarflygningar 1948 och 1949. Från Costermansville (idag Bukavu) skall man flyga vidare till Léopoldville med det belgiska flygbolaget SABENA. I Léopoldville tog man färjan över Kongofloden till Brazzaville.

BAPTIST MISSIONARY SOCIETY

SECRETARIAT DU CONGO
LÉOPOLDVILLE-EST
CONGO BELGE

VERY URGENT

The Rev. V. E. W. Hayward,
Baptist Missionary Society,
93-95 Gloucester Place,
LONDON, W.1

ANGLETERRE.

BY AIR MAIL

BMS

Den engelska baptistmissionen BMS hade sitt högkvarter och kyrka i stadens centrum. Här fanns också missionshotellet UMH (Union Mission House) nära järnvägen och flodbåtarna. Detta gästhem var det enda hotellet i den europeiska delen av staden där även afrikanska gäster fick bo under kolonialtiden.

AMERICAN BAPTIST FOREIGN MISSION SOCIETY (ABFMS)

I området Léopoldville-Ouest närmare vattenfallen låg högvateret för den amerikanska baptistmissionen ABFMS. Här finns fortfarande den äldsta kyrkan i hela Léopoldville som fortfarande finns kvar, Dr Sims kapell. I detta område hamnade efter 1960 missionsflyget MAF med bostäder för sina piloter och den då nystartade amerikanska skolan.

AMERICAN BAPTIST FOREIGN MISSION SOCIETY
LEOPOLDVILLE-OUEST

VIA AIR MAIL

Mr. S.J. Goddard
American Baptist Foreign Mission Society
152 Madison Avenue
New York 16, N.Y.
E.U.A.

La Société Biblique au Congo
B.P. 1997 2645
LÉOPOLDVILLE-EST
Congo Belge

Monsieur le Rév. John Hedlund,
S. M. F.
MATADI. CONGO - BELGE.

R
No 45
LEOPOLDVILLE I
LEOPOLDSTAD I

UNION MISSIONNAIRE HOSPITALIERE

UNION MISSION HOUSE
B. P. 658
KINSHASA

BY AIR MAIL
PAR AVION

1958
GABON

RICHESSES D'A.E.F.
BOIS COTON
DIAMANT OR

SMF

4150

Subtotals

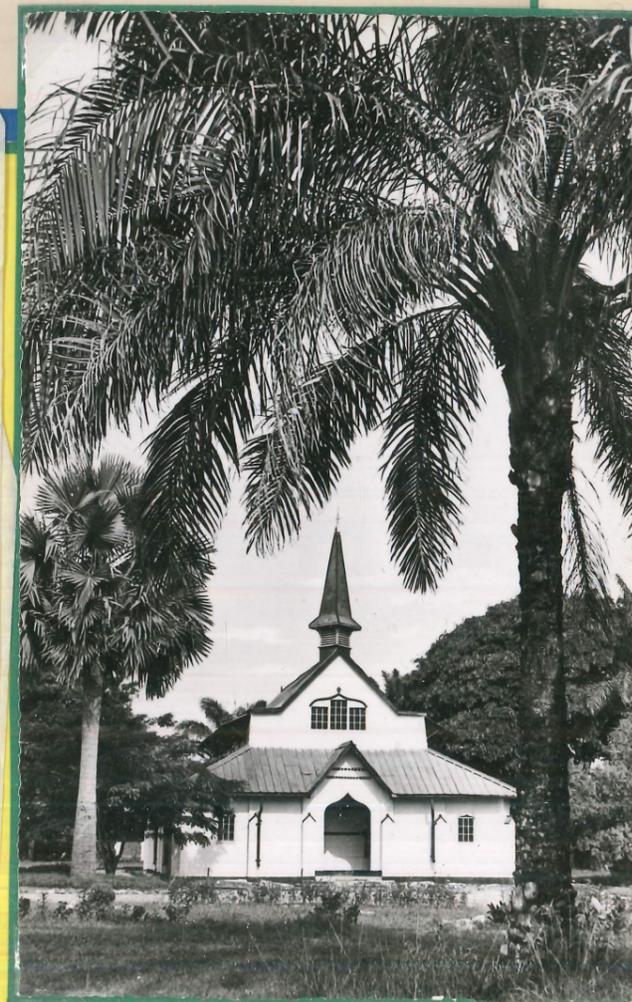
Dr. Emory Ross.

c/o U. M. H.

Ave Banning 19.

Léopoldville.

Congo-Belge.

BIBELSÄLLSKAPET

Två institutioner för det gemensamma arbetet i alla franskatalande länder i västafrika var den ekumeniska bokhandeln och tryckeriet LECO samt det internationella bibelsällskapet med sitt kontor La Maison de la Bible. Här hjälper man olika kyrkor med översättningar, tryckning och distribution av biblar och bibeldelar.

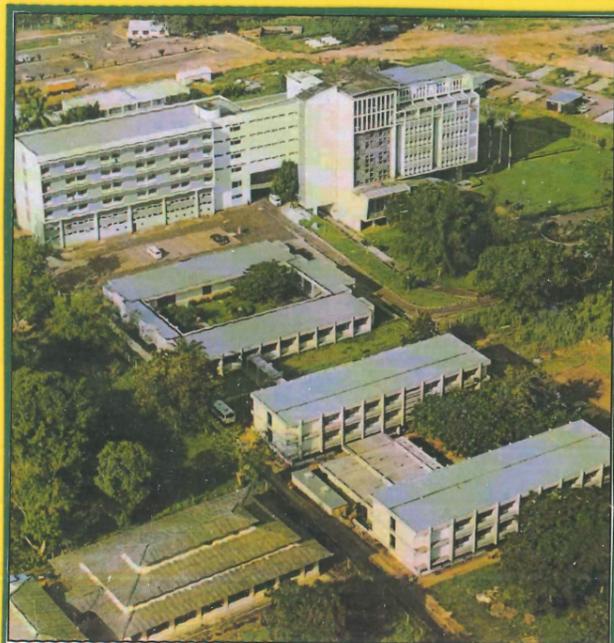
DANSKA RÖDA KORSETS SJUKHUS I LEOPOLDVILLE

En annorlunda arbetsplats för några svenskar i Léopoldville blev det danska Röda Korsets sjukhus. Bakgrunden var att under Kongos frigörelsekrig i början av 1960-talet hamnade inga danska FN-soldater i Kongo men från Danmark skickade man en katastrofambulans med sjukvårdspersonal i FN-tjänst. Denna grupp hamnade först i Matadi där man efterträdde de båda svenska läkarna Elon Mattson och Titus Johnson som kom ifrån Kibunzi sjukhus. De hade under några månader ställt upp för FN och tjänstgjort i Matadi där alla belgiska läkare hade flytt. Chefen för den danska sjukvårdsgruppen var dr Jacob Raft som hade vuxit upp i Kongo i sin barndom då hans föräldrar arbetade här som missionärer.

När den akuta hjälpinsatsen var slutförd i Matadi tog danskarna i oktober 1963 över verksamheten vid ett sjukhus i Léopoldville. Under 1957-60 byggde belgarna ett nytt sjukhus i sex våningar. Detta sjukhusprojekt togs över av det danska Röda Korset och blev genom den danska statens u-hjälpsorganisation DANIDA deras största och mest omfattande biståndsprojekt. Chef för sjukhuset blev dr Jacob Raft och sjukhuset byggdes ut och blev ett undervisningssjukhus där man bland annat utbildade kongolesiska sjuksköterskor, barnmorskor, laboratoriepersonal mm.

DANIDA administrerade sjukhuset fram till 1981 då kongolesiska myndigheter fick ta över ansvaret. Den kongolesiska personalen på sjukhuset var omkring 300 personer. I början av 1970-talet uppgick den utländska personalen till 71 personer där

bland annat 13 var läkare och 36 sjuksköterskor. Majoriteten kom från Danmark men det var även några ifrån Sverige. Vid sjuksköterskeskolan arbetade som sjukvårdslärare Alice Sandblom, Ingeborg Borgström och Anna Margret Gilland. En svensk doktor var barnläkaren Eric Jacobson som var född på Kinkenge missionsstation där hans föräldrar arbetade som missionärer. Ett stort problem för hela projektet blev när chefen på sjukhuset Dr Raft 1971 plötsligt avled och då det sedan var svårt att finna någon som kunde ta över chefskapet. 1981 vid avvecklingen fanns endast sex danskar kvar på sjukhuset.

Hôpital Croix Rouge Danoise i Léopoldville.

Léopoldville

ARMEE DU SALUT

Frälsningsarmén Armee du Salut började sin verksamhet i Léopoldville 1950 och hade stora framgångar i staden. Under vissa tider arbetade även svenska officerare här.

Marie Pambi Pedersen, Kongos konsul i Danmark, fotografert i 2004 foran den klinikken hun har opprettet i Kinshasa med utstyr donert av danske sykehus og midler innsamlet av bl.a. Rotary i Kjøge.

Danmark drev i 1963-81 et undervisningssykehus i Kinshasa. Det ble kjent som *Clinique Danoise* – den danske klinikk – og var ytterst populært fordi behandling og medisin var god og gratis. Foto: Jørn Stjerneklar.

Arrivé à :

T.S.F.
-4. AOÛT 1971
MATADI

NUMERO	ORIGINE	MOTS	DATE	HEURE	VIA
NN<≡≡≡CZC257/002<≡≡NAIROBI		13 4	1103<≡		

Heure :

Indications de service taxées

TÉLÉGRAMME

≡≡≡YRLID <≡≡ECK<<≡≡BP 39<≡≡MATADI KINSHASA<≡≡

Explications des abréviations admises pour les indications de services taxées :

- RP = Réponse payée.
- LT = Télégramme lettre
- CR = Accusé de récept.
- TC = Collationnement.

HUVUDPOSTKONTORET I KINSHASA

Det ståtliga huvudpostkontoret vid Léopoldvilles huvudgata var landets kommunikationscentrum med både post och telegraf. Telegram användes för snabba meddelanden. Skulle man ringa till Europa var man tvingad att besöka huvudpostkontoret.

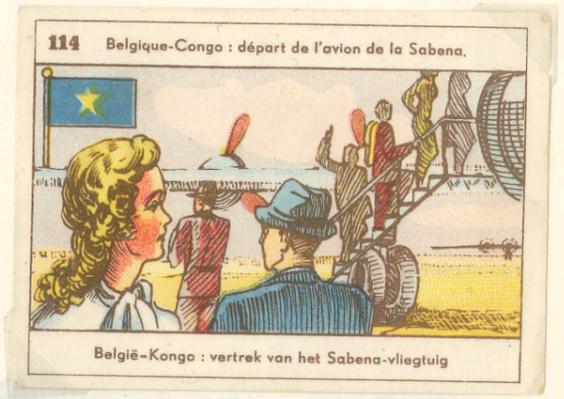
L'Office n'est soumis à aucune responsabilité en raison de la correspondance privée par voie télégraphique (Ordonnance législative n° 254/Télec. du 23 août 1940.)

≡≡≡ANL KINSHASA AIRPORT 07 AUG 1955<≡≡AHLIN+<≡≡≡

Kinshasa

LIGNES AÉRIENNES BELGES
Siège Social: 35 rue Cardinal Mercier, Bruxelles

Au sujet de cette lettre, vous pouvez vous adresser à :

DIRECTION GENERALE POUR L'AFRIQUE CENTRALE
KINSHASA - 10, AVENUE MOULAERT
B.P. 8225
M.
TEL. 3829/3854/3960 - TELEGR.: SABENA

Votre réf. :
Notre réf. :

A T T E S T A T I O N

Par la présente nous attestons que
Monsieur JOEL YRLID
est arrivé (e) à Kinshasa le *10 Janvier 1970*
sur notre vol *SU 509* en provenance de
Bruxelles (0824/9015899)

Certifié sincère et véritable.
SABENA
12-4 9043
10 JAN 70
Fait à Kinshasa, le *10/1/70*
KINSHASA

S A B E N A.

AERODROME LEOPOLDVILLE-N'DJILI
Vendu au profit des Œuvres Sociales du Service des Postes.

AERODROME N'DJILI
Den nya internationella flygplatsen utanför Léopoldville med namnet N'Djili invigdes precis innan landet blev självständigt 1960. Det var då den modernaste flygplatsen i Afrika som också hade kontinentens längsta landningsbana.

Il est recommandé d'apposer les visas dans l'ordre chronologique. It is recommended that visas be entered in chronological order. Es empfiehlt sich, die Sichtvermerke der Zeitfolge nach einzutragen.

UTREST
den 9 JAN 1970
PASSKONTROLLEN
ARLANDA SVERIGE

REP. DEM. DU CONGO
POSTE NATIONALE
PORT DE N'DJILI
10/01/70

République Démocratique du Congo
Centre National de Documentation
CONTROLE FRONTIERE
Aéro - N'DJILI KINSHASA
Sortie, le *25/9/70*

Viseringar bõra påtecknas i tidsfõljd. Il est recommandé d'apposer les visas dans l'ordre chronologique. It is recommended that visas be entered in chronological order. Es empfiehlt sich, die Sichtvermerke der Zeitfolge nach einzutragen.

AMBASSADE DE LA RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE
DU CONGO A BRUXELLES
1 Visa d'établissement

— à durée indéterminée;
— à durée déterminée.
No *05844/8158/69*

Le présent visa doit être utilisé endéans les trois mois de sa délivrance, sous peine de péremption. Il autorise le séjour du titulaire pendant une période : **INDÉTERMINÉE / DÉTERMINÉE**, prenant fin :

le _____ 19 ____
— à l'expiration du contrat.
Fait à BRUXELLES, le *06.11.69*
Pour l'Ambassadeur,
Le Chancelier

(timbre visé)
1320
Ch. WAZA,
Deuxième Secrétaire.

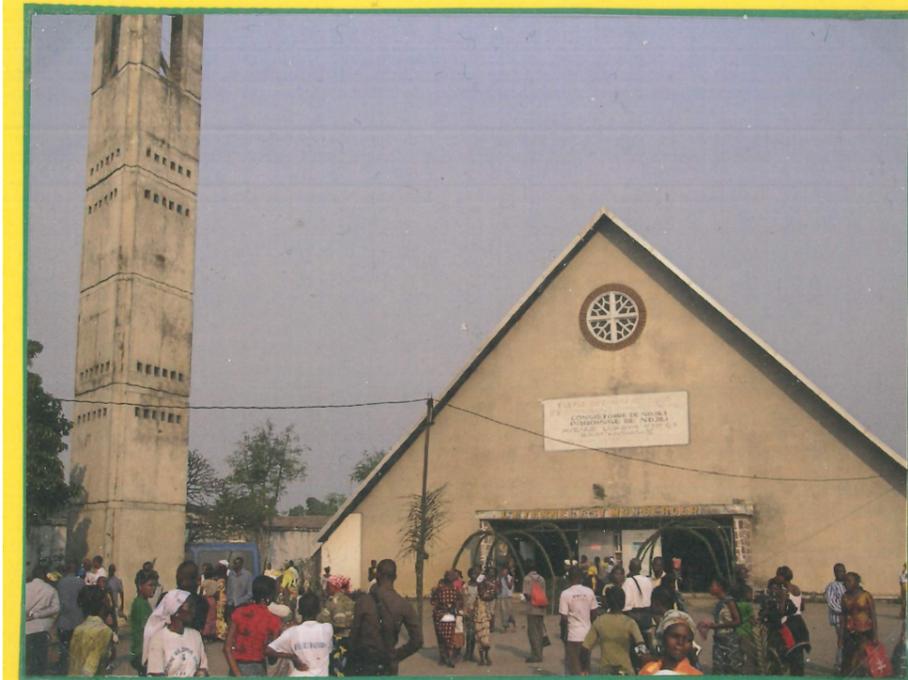

Befolkningen i Kinshasa ökade kraftigt efter landets självständighet 1960. Den främsta orsaken var den stora inflyttningen från landsbygden. Detta innebar att många nya kyrkor etablerade sig i huvudstaden. I slutet av 1970-talet byggde CEC och CBB med sina rötter ifrån Sverige nya kyrkor i Kinshasa. Även flera nya skolor och universitet som kom att drivas av olika kyrkor startades i Kinshasa. En av dessa var Université Protestante au Congo som bland annat utbildade pastorer.

Satsa på kunskap

– bygg ett bibliotek

Ndjili var CECs första församling i Kinshasa.

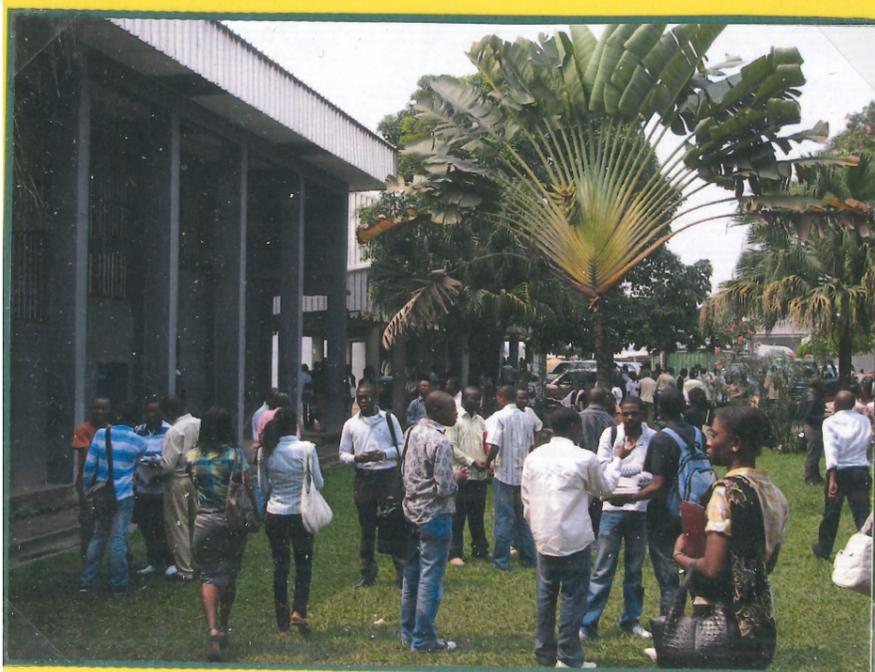

Kyrkan CECs gästhem och center Nzobinati i Kinshasa.

Université Protestante au Congo (UPC) i Kinshasa det nya biblioteket

Undervisningen vid UPC är organiserat under fyra fakulteter. Man kan studera ekonomi, juridik, medicin och teologi. Studenterna finansierar sina studier genom avgifter som man måste skaffa fram själv. I slutet av 1990-talet var det omkring 4000 studenter på Universitet och deras bibliotek var endast en läsesal med cirka 100 platser. Svenska Missionsförbundet och Baptistsamfundet i Sverige (nuvarande Equmeniakyrkan) beslutade att försöka bygga ett nytt bibliotek vid UPC som även kunde förbättra undervisningen och ge studenterna möjlighet att utnyttja IT-möjlighet vid sina studier.

En insamling startades i Sverige där målet var att samla in 1 miljon kronor. Man kunde sedan få ytterligare 4 miljoner kronor genom SIDA-pengar till projektet. Insamlingen lyckades och man kunde sedan bygga biblioteket. Huset blev i tre våningar och genomfördes av en lokal entreprenör. I projektet ingick även utbildning av tekniker som lärde sig att sköta datorutrustningen samt slutligen genomfördes en fortbildning av bibliotekarierna. 2003 var biblioteket klart och invigningen gjordes av Sveriges dåvarande utrikesminister Anna Lindh. Sorgligt nog blev detta hennes sista utlandsuppdrag som hon gjorde som Sveriges utrikesminister innan hon blev mördad i september 2003.

Studenter utanför universitetet UPC.

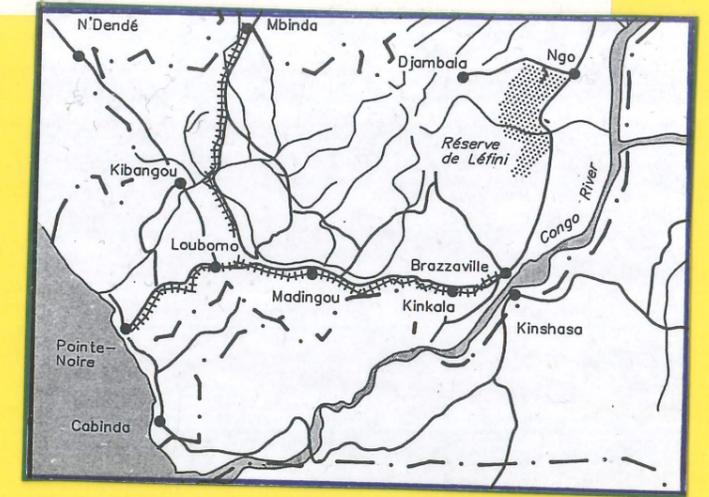
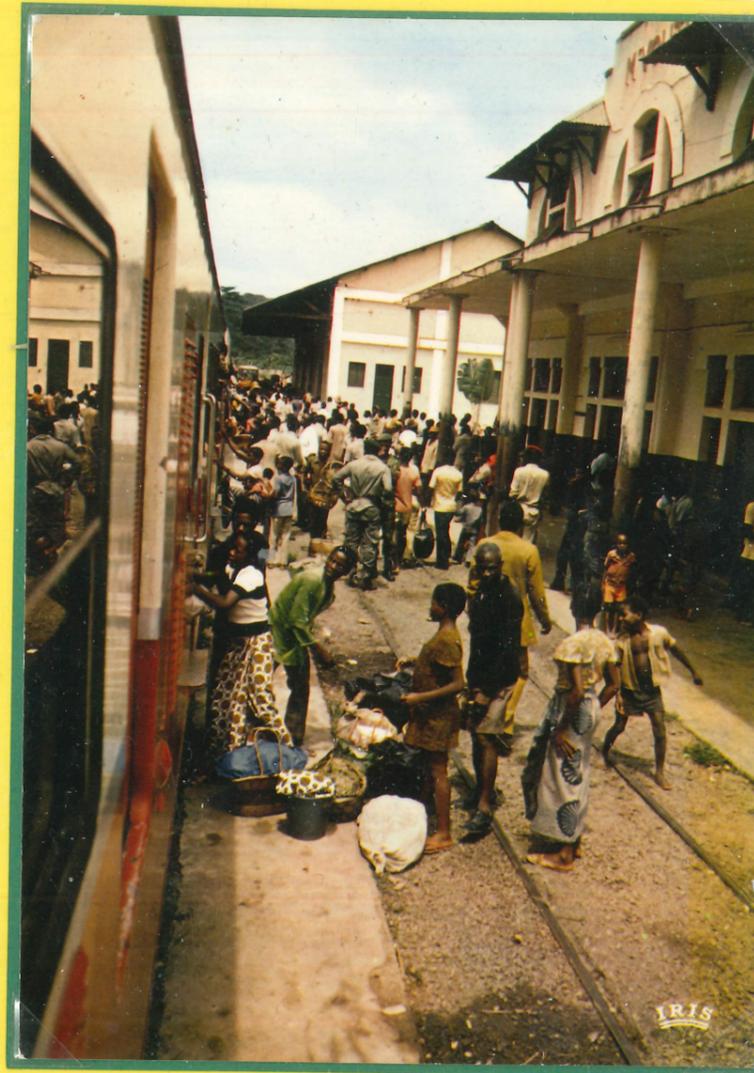
Den nya biblioteket hos UPC.

Järnvägen Brazzaville - Pointe Noire

JÄRNVÄGEN BRAZZAVILLE - POINTE NOIRE (1934)

Järnvägen i Franska Kongo mellan hamnstaden Pointe-Noire och huvudstaden Brazzaville var färdig 1934. Den besvärligaste delen av järnvägsbygget var över Kristallbergen nära kusten med stora höjdskillnader och långa broar. Den totala sträckan för järnvägen var 51 mil och en normal tågresor tar som snabbast 12 timmar om man kan hålla tidtabellen. Innan järnvägen fanns skedde många transporter från Europa till Brazzaville via Matadi och järnvägen till Léopoldville.

POINTE NOIRE RAILWAY STATION

Ett vykort från Ouessou då verksamheten drevs av Örebromissionen.

OUESSO.
 Den Evangeliska kyrkan i Congo-Brazzaville (EEC) startades av SMF samt en del missionärer ifrån Norge, Finland och Danmark. Tidigt kom även Örebromissionen till området runt Ouessou men de expanderade sedan vidare norr ut till Centralafrikanska Republiken. När Kongokyrkan EEC blev ett eget samfund 1961 hamnade all protestantisk mission här utom Örebromissionen. Deras verksamhet vid missionsstationerna Ouessou (1938), Souanke (1948) och Sembe (1953) omfattade cirka 2.000 medlemmar. Här bildade man en egen kyrka, Eglise Baptist de la Sangha (EBS). 1978 kom ett beslut från staten där alla mindre religiösa sekter förbjöds att verka i landet. Hit räknades även EBS där man tvingades att lägga ned alla sina församlingar vars egendomar konfiskerades av staten. Vidare utvisades alla dess missionärer ur landet. De kristna i Ouessou tvingades träffas i hemlighet i sina hem men efter ett år fick man möjlighet att arbeta igen om man istället blev medlemmar i den stora Evangeliska kyrkan ECC.

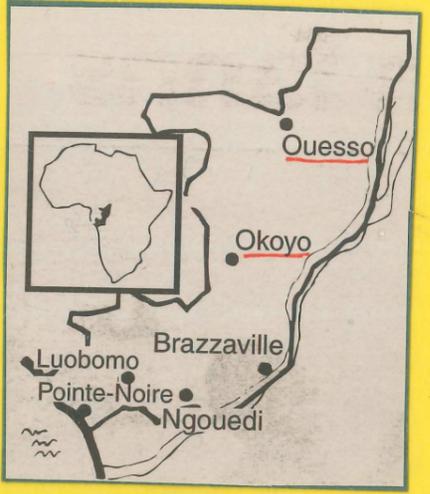

Hakan Arenius
 EGLISE BAPTISTE
 B. P. 23 OUESSO
 Par BRAZZAVILLE
 Rép. Pop. du Congo

Free
 Birgitta Landqvist
 Fack 47
 Rätansbyn
 Suede

PAR
 VIA AIR MAIL
 LUFTPOST

Ouessou, Okoyo

Krister Andersson reste till Kongo den 28 september och har nu adress EEC Okoyo, OKOYO, Rép. Pop. du Congo.

POINTE-NOIRE
 26.3.71
 DEPART

Monsieur et Madame Axelsson,
 B.P. 23,
 Ouessou.

PAR AVION
 VIA AIR MAIL
 LUFTPOST 48

Chere Madame B. S. Ruth
 Eglise Baptiste
 BERBERATI
 REPUBLIQUE CENTRAFRICAINE
 (BANGUI)

PAR AVION
 VIA AIR MAIL
 LUFTPOST

CONGO
 18-1-81
 EWO

Missionssekreterare
 Walter Persson
 SMF, Box 6302
 S- 113 81 STOCKHOLM
 S U E D E

Missionnaire
 Krister Andersson
 E.E.C.
 OKOYO
 REP. POP. DU CONGO

OKOYO
 Den Evangeliska kyrkan ECC med stöd ifrån SMF gjorde tillsammans en satsning med pionjärbete i delar av landet som hittills inte berörts av den evangeliska missionen. 1977 började man i Okoyo bygga bostäder för en kongolesisk pastorfamilj och ett par missionärer. Vidare byggde man en kyrka samt lokaler och startade ett apotek och en bokhandel. En församling växte fram och ett hälsovårdsarbete började bedrivas runt om byar.